

JORDI SOLER

TRENs

Trens.— Girona en tenia quatre de petits, seus, en propietat, i un cinquè, més gran i més important, que hi parava uns minuts per carregar i descarregar viatgers i gestionar un ràpid intercanvi de saques postals i mercaderia variada. D'aquest, que vés per on és l'únic que queda i encara dispensa un bon servei, no en parlaré (s'atura, però no es queda; ni neix ni mor aquí. No, menteixo; hi havia aquell que iniciava el recorregut a Girona i que en arribar a l'estació de Maçanet-Massanes es desviava cap a la costa camí de Barcelona, i viceversa, però discorria massa lentament i no m'era gens simpàtic).

Per algú moderadament desmemoriat, escriure sobre ferrocarrils que unien la ciutat dels quatre rius amb pròsperes metròpolis quan fa tant i tant de temps que els van suprimir pot resultar catastròfic. És clar, qui això signa només havia circulat una sola vegada, de Girona a Bordils, amb el tren de Palamós, i amb el carrilet de Sant Feliu, en esporàdiques ocasions: poques, per arribar-se a la platja de sa Conca, i algunes més per anar a veure una xicota que tenia, segons com a Cassà, segons com a Llagostera. Del famós tren Pinxo, el record d'algunes fotografies de l'any de la picor, algunes de les quals, em sembla, reflectien els dramàtics efectes d'un descarrilament al bell mig de Sarrià de Ter, i gràcies. El d'Olot, ni ensumar-lo, tot i que era el més modernitzat de la colla (algunes unitats tenia locomotores dièsel, i vagons a joc). Per cert, d'aquest ferrocarril —del que anava a vapor— s'explica que

una vegada que estava a punt d'arrencar d'una estació, a la sortida de la qual hi havia un pas a nivell sense barrera, va coincidir amb un automòbil que, pacientment, esperava que el tren hagués passat. Es veu que hi hagué un temps mort de dubtes mutus, i al final el maquinista, avorrit d'aquell joc, li va etzibar en to imperant: «A veure, noi, o passes tu o passo jo!»

La desaparició dels carrilets gironins, primer el de Banyoles, després el de Palamós i, un pèl més tard, el de Sant Feliu i el d'Olot, no va ser motiu de planys multitudinaris ni queixes altisonants, per més que el llavors Príncep de Espanya hagués suggerit en algun sopar de prohoms del Movimiento la possibilitat de canviar les velles i lentes andròmines per resoluts combois monorails, almenys entre Girona i Sant Feliu. Per la raó que fos, i que ben segur van ser moltes, la idea va fer la fi d'en Cagaèstics sense que ni tan sols se n'executés un miser esborrany. Només la revista *Presència* es va fer ressò de la penosa avinentesa, i un servidor va publicar-hi un acudit en què sinistres subjectes vestits de negre i amb barret de copa alta apunyalaven una indefensa i fràgil locomotora. Era l'adéu, amb ràbia, a uns entranyables trenets de via més que estreta que,

temps era temps, havien dut pageses a mercat, suro i manufactures derivades, aigua picant de Salenys, peix de la costa i mercaderies ultramarines terra endins, qui sap si el negre de Banyoles i, gairebé segur, fesols de Santa Pau a la plaça del Gra de Girona. I aquí s'acaba el tema de la «T» que encapçala aquestes ratlles —una feina d'ordinador, no us penséssiu perquè a la memòria de l'autor se li han esgotat les imatges ferroviàries.

JORDI SOLER

